

RHINO NEWS

Jabu neemt een modderbad.

Deborah en Jamie, grazend in het neushoornreservaat.

Tsjechen ingeburgerd

Het gaat goed met de drie uit een dierenpark afkomstige neushoorns Jabu, Jamie en Deborah die de Suzuki Rhino Club aan het Mkomazi National Park heeft geschonken. Eind mei 2009 verhuisden de drie van Tsjechië naar Tanzania om daar in vrijheid te leven en voor nageslacht te zorgen. Nu, zo'n tien maanden later, zijn Jabu, Jamie en Deborah al helemaal gewend aan hun nieuwe leven.

"De neushoorns zijn in uitstekende conditie", vertelt Lucy Fitzjohn, die zich samen met haar man Tony inzet voor het behoud van de zwarte neushoorn in Mkomazi (Tanzania). "De weelderige vegetatie die hier groeit sinds de regen in december doet hen goed. Ze zijn daarom niet meer op een speciaal dieet. Na acht maanden zijn ze gestopt met het geven van de plant luzerne, we geven ze alleen nog wortels en noten omdat ze het leuk

vinden om die te kraken. Verder grazen ze zelf hun kostje bij elkaar. De drie zijn gespierd en hebben een roodbruine teint van de vele modderbaden. Ze zien er fantastisch uit in het wild. Om te voorkomen dat de dieren gestoken worden door de ziekteoverbrengende tsetsevlies, smeren we ze grotendeels in met een beschermend middel. Op hun rug zitten vaak ossepickers: deze vogels pikken teken uit de huid."

Uit de boma

Toen de drie net aankwamen, moesten ze eerst in een afgesloten ruimte, een *boma*, verblijven. Inmiddels hebben ze een eigen sectie in het neushoornreservaat. "Jamie en Deborah verblijven samen in een groot, afgesloten gedeelte en Jabu in een eigen sectie. De mannetjes leven in aparte ruimten om ruzie te voorkomen. Over ongeveer twee jaar proberen we de drie bij andere neus-

hoorns te voegen. Dat is nu nog te gevaarlijk. De andere neushoorns in het park zijn er nog niet klaar voor om de nieuwelingen te ontvangen. Een van de 'oude' neushoorns staat regelmatig bij het hek dat het gedeelte van Jamie en Deborah afscheidt van de anderen. Omdat dit mannetje erg agressief was tegen Jamie, hebben we het hek aangepast en staat een deel van het hek nu onder stroom", vertelt Lucy.

Deborah, Jamie en Jabu zullen voorlopig nog niet voor nageslacht zorgen. "We hopen dat ze dat over een aantal jaar wel zullen doen, maar de mannetjes zijn nu pas twee en drie jaar oud. We moeten geduld hebben."

"De drie zien er fantastisch uit in het wild!"

Meer ruimte om te grazen

Het neushoornreservaat in Mkomazi National Park wordt uitgebreid. Het afgesloten gedeelte is straks vijf vierkante kilometer groter. Nadat negen kilometer hekwerk is geplaatst, heeft het reservaat een oppervlakte van vijftig vierkante kilometer.

“We hebben het gedeelte vlakbij de plaats waar de vrouwtjes baren en hun kalveren opvoeden vergroot. Zij hebben door de uitbreiding meer ruimte om te grazen. Bovendien zijn er in het nieuwe gebied vier waterplassen. Als de neushoornpopulatie in de toekomst groeit, hebben de dieren door de uitbreiding voldoende ruimte”, vertelt Lucy Fitzjohn.

Het neushoornreservaat is goed beschermd tegen stroperen. Een noodzaak, want de stroperij van neushoorns in Afrika neemt toe. “Het hekwerk beschermt de dieren. Het hek staat onder stroom en is beveiligd met een alarmsysteem. Gewapende beveiligers bewaken het reservaat en er zijn patrouilles te voet, met vlieg-

tuigen en met auto's. TANAPA (Tanzania National Parks), de organisatie die zorg draagt voor de nationale parken in Tanzania, heeft ook een soort 'leger' en er werkt een antistroperijmedewerker van TANAPA

in Mkomazi. De beveiliging van het Mkomazi National Park wordt verzorgd door lokaal personeel. Stroperij is altijd een probleem, maar zeker nu de vraag naar ivoor en hoorns weer aan het toenemen is.”

Dochter voor neushoorn Lee!

Voor de vijfde keer is in Mkomazi National Park een neushoornbaby geboren! De inspanningen van Tony en Lucy Fitzjohn werpen dus letterlijk hun vruchten af. Neushoornvrouwtje Lee is in juli bevallen van dochter Maggie. Tony en Lucy Fitzjohn ontdekten in augustus het toen twee weken oude kalfje voor het eerst.

Maggie is Lee's eerste kalfje. “Lee is opgegroeid in Zuid-Afrika en kwam in 2001, toen ze nog jong was, naar Mkomazi. Het duurt gemiddeld zeven jaar voordat een neushoorn die ergens anders is opgegroeid zich settelt en voortplant. Lee is nu bevallen van haar eerste kalfje. Daarmee is ze van de groep neushoorns

uit Zuid-Afrika de laatste die zich heeft voortgeplant”, vertelt Lucy Fitzjohn. “Moeder en dochter maken het gelukkig goed. We zijn opgelucht dat het inmiddels is gaan regenen. De vegetatie was zo droog en dat heeft invloed op het welzijn van de neushoorns en dan vooral op het welzijn van de vrouwtjes die een kalfje moeten voeden.”

Maggie is het vijfde in Mkomazi geboren neushoornkalfje. Zijn er binnenkort nog meer neushoorns te verwachten? “We hopen dat nu ten minste nog een of twee vrouwtjes zwanger zijn. Al is het moeilijk dat zeker te weten. Omdat neushoorns ver weg in het park leven, weten we pas echt of een vrouwtje zwanger is als ze bijna moet bevallen.”

Betere scholen in Mkomazi

Mkomazi National Park is meer dan het neushoornreservaat. De medewerkers zetten zich namelijk ook in voor medische hulp aan de inwoners van de 41 dorpjes in de drie districten rond het reservaat en voor het onderwijs van de kinderen. Wat is er onlangs gebeurd?

“We hebben geholpen met het upgraden van vier middelbare scholen in twee districten. De afgelopen acht maanden hebben we bouwmaterialen voor een

extra klas per school gedoneerd. Verder hebben we plannen om nog twee middelbare scholen in een ander district op te knappen. De komende drie maanden doneren we cement en dakbedekking aan deze scholen”, vertelt Lucy Fitzjohn.

Natuureducatie

In juni 2008 is het Environmental Education Programme gestart. Dit project leert kinderen over de natuur en de dieren in het Mkomazi National Park. Het doel is dat de kinderen zich daardoor, als zij

groot zijn, zullen inzetten voor het behoud van de dieren en de natuur en niet gaan stropen. Kinderen die meedoen aan het programma, worden met een speciale schoolbus opgehaald en krijgen vervolgens een dag les over beschermde diersoorten en het belang van het behoud daarvan. Bovendien kunnen de kinderen op deze manier kennismaken met de dieren in hun natuurlijke omgeving. “Sinds de oprichting hebben al meer dan 1.200 leerlingen het programma gevolgd”, vertelt Lucy trots.

Mail uit Mkomazi

De van origine Engelse Lucy Fitzjohn woont al vele jaren samen met haar man Tony en hun kinderen in het Mkomazi National Park. Voor de Suzuki Rhino Club beschrijft Lucy wat zij meemaakt in de Afrikaanse wildernis.

Dat wij ons gezin hebben kunnen stichten in een nationaal park in Tanzania, zien we als een voorrecht. Onze kinderen kunnen opgroeien in een van de laatste delen ongerepte natuur. Hoewel onze kinderen zich niet realiseren hoeveel geluk zij hebben, weten zij wel degelijk dat ze geen gewone opvoeding genieten. Wij hebben dagelijks te maken met de cyclus van het leven. In tv-documentaires ziet dat er altijd vrij wreed uit, maar als je er dagelijks mee te maken hebt, is het anders. De natuur gaat zijn gang. Zo snel als dramatische gebeurtenissen zich voordoen, zo snel zijn ze ook weer weg. De natuur rond ons kamp is normaal gesproken vrij kalm: antilopen grazen, jakhalzen eten, vogels kwetteren en insecten zoemen in het rond, olifanten komen en gaan en uit het struikgewas klinken rustgevende geluiden. Wonen in zo'n afgelegen gebied

als Mkomazi kent veel vrijheid, maar ook veel beperkingen. De dichtstbijzijnde stad ligt op vier uur rijden en de dichtstbijzijnde dokter is maar liefst tien uur rijden bij ons vandaan; we moeten daar zelfs de grens voor oversteken. Ons leven speelt zich daarom grotendeels rond ons huis af, waar we druk zijn met de aanvoer van goederen en alles veilig proberen te houden. Wanneer hulp zo ver weg is, moet je je aan een streng systeem houden. Elke vorm van ziekte leidt tot een evacuatie per vliegtuig naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis; in Kenia welteverstaan. Ons leven kan dus best angstig zijn.

De voorzieningen die we hier hebben, zijn allemaal vanuit het niets opgebouwd. Water is onze prioriteit, daarom hebben we vele watersystemen aangelegd, zoals regenwaterbassins, wateropslagtanks, een dam, waterleidingen en een waterpomp op zonne-energie. Elektriciteit wekken we op met zonne-energieapparatuur. 's Nachts gebruiken we generators. Communiceren met de buitenwereld doen we via een dure satelliet, e-mail of via een gecompliceerde lijnverbinding. Via die lijn gaat het signaal via een antenne op de top van een baobabboom door

Dit was de laatste update over Zimon & Saar in *Suzuki Way of Life*. Benieuwd hoe het verder gaat en of Saar binnenkort inderdaad zwanger is? Bezoek Zimon en Saar dan in Dierenpark Amersfoort.

Update Zimon en Saar

Lentekriebels

Nu de temperaturen weer stijgen, is de kans op een verhitte date in DierenPark Amersfoort ook groter. Deze winter was het voor de twee Indische neushoorns Zimon en Saar, die in het dierenpark wonen, veel te koud om bij elkaar te zijn in het speciaal aangelegde 'dateperk'. In het voorjaar is het weer tijd voor actie. Voor de laatste keer doet *Suzuki Way of Life* verslag van het liefdesleven van de twee neushoorns.

"Als Saar haar vruchtbare periode heeft, en het is buiten niet te koud, dan laten we Zimon en Saar samen 24 uur in het 'dateperk', een soort liefdesnestje voor de neushoorns. Dit buitenverblijf ligt uit het zicht van de dierenparkbezoekers en we hebben er extra bescherming aangebracht voor de dieren. We doen dit in de hoop dat de twee gaan paren", vertelt een woordvoester van DierenPark Amersfoort.

Om een succesvolle paring in het voorjaar tot stand te brengen, hebben de verzorgers van de twee neushoorns iets nieuws bedacht. "Zimon en Saar verblijven tot de 'date' in aparte ruimten en kunnen elkaar niet zien. We hopen dat als ze elkaar weer zien, zij interesse in elkaar tonen en het tot een paring komt."

Tot op de dag van vandaag is een paring namelijk nog niet gelukt. "Dit komt waarschijnlijk doordat Zimon nog jong en onervaren is. Zimon en Saar hebben nog vele vruchtbare jaren voor zich, dus we hopen dat het goed komt en er uiteindelijk een baby wordt geboren. Blijkt het echt niet te klikken tussen de twee, dan kunnen de neushoorns uitgewisseld worden met dieren uit een andere, Europese dierentuin. Maar dat is nu absoluut nog niet aan de orde", vertelt de woordvoester.

150 kilometer heuvellandschap, door de stad Moshi, via een antenne boven op een koffiefabriek, via een telefoonverbinding naar de buitenwereld. Niet zo eenvoudig dus. Voor ons vervoer zijn we afhankelijk van auto's, een vliegtuig en er is een schoolbus. Wanneer we met een voertuig weggaan, wordt het voorafgaand nagekeken in de werkplaats. We onderhouden onze machines tot in de puntjes, omdat het lastig is nieuwe onderdelen te verkrijgen. De dichtstbijzijnde onderdelenleveranciers zijn vijf of tien uur rijden hiervandaan en sommige onderdelen moeten zelfs uit Europa of Amerika worden gehaald.

Ons leven hier is dus compleet anders dan ons leven in Engeland. Maar we zijn heel dankbaar dat we dit kunnen doen en dat we daar de steun van de Suzuki Rhino Club bij krijgen. Mede dankzij deze club is het neushoornverblijf veilig, hebben we goed vervoer en kunnen we alles onderhouden. Daardoor kunnen we ons goed inzetten voor onze dieren en de inwoners van Mkomazi.

Groetjes vanuit Mkomazi!

Lucy Fitzjohn

Donateur worden?

Ondanks dat de zwarte neushoorn door beschermingsprojecten, zoals die van het Mkomazi National Park, langzaam in aantal toeneemt, is de strijd om het voortbestaan van deze prachtige dieren nog lang niet gestreden. Word daarom donateur van de Suzuki Rhino Club. Bent u al donateur? Maak dan mensen in uw omgeving enthousiast en verwijs ze naar de site www.rhinoclub.nl. Al voor € 15,- bent u een jaar lang donateur. De donaties komen ten goede aan het Mkomazi National Park in Tanzania, waar met een fokprogramma wordt gewerkt aan het vergroten van de populatie zwarte neushoorns.